

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Taatila, V. 2023. Tekoöly haastaa korkeakoulujakin. Turun Sanomat, Puheenvuoro 16.1.2023.

All material supplied via Turku UAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Tekoäly haastaa korkeakoulujakin

VESA TAATILA

Turun Sanomat

16.01. 03:00

PUHEENVUORO

Tekoäly on viime vuosina saanut huomattavasti huomiota siitä, kuinka se voi auttaa ihmisiä tekemään erilaisia tehtäviä nopeammin ja tehokkaammin. Yksi ala, jossa tekoälyä on jo käytetty laajasti, on tieteellisten artikkeleiden kirjoittaminen.

Tekoäly voi olla erityisen hyödyllinen tieteellisten artikkeleiden kirjoittamisessa, koska se pystyy analysoimaan suuria määriä dataa ja löytämään siitä merkittäviä trendejä ja yhteyksiä. Tämä voi auttaa tutkijoita löytämään uusia näkökulmia tutkimuskohteisiinsa ja kirjoittamaan artikkeleita, jotka ovat selkeitä, informatiivisia ja mielenkiintoisia lukijoille.

Tekoälyä voidaan myös käyttää apuna tieteellisten artikkeleiden lähdeviitteiden tarkistamisessa. Monet tekoälyalgoritmit pystyvät tarkistamaan lähteet nopeammin ja tarkasti kuin ihmiset, mikä voi säästää aikaa ja vähentää virhemahdollisuuksia.

Vaikka tekoäly voi olla hyödyllinen apu tieteellisten artikkeleiden kirjoittamisessa, on tärkeää muistaa, että se ei korvaa ihmisten ajattelua ja luovuutta. Tutkijat ja kirjoittajat tarvitsevat edelleen omaa inhimillistä näkemystään, jotta he voivat tuottaa laadukkaita ja merkittäviä tieteellisiä artikkeleita.

Ne, jotka jaksoivat lukea tähän saakka, voivat pohtia, mikä alun tekstin syvällisempi tavoite on ja pitävätkö kaikki väitteet paikkansa. Tämän tekstin kirjoittajaksi merkittynä henkilönä pohdin samaa asiaa. Se nimittäin ei ole minun kirjoittamaani.

Annoin verkossa ilmaiseksi saatavilla olevalle ChatGPT-palvelulle seuraavan tehtävän: ”Kirjoita kolumni tekoälyn käytöstä tieteellisten artikkeleiden kirjoittamisessa”. Järjestelmä kirjoitti tekstin, jonka kopioin alkuun sanasta sanaan kahta pientä kielioppivirhettä lukuun ottamatta.

Teknologia on vuosikymmenten kuluessa muuttaneet toimialan toisensa jälkeen. Aikoinaan pankissa jonotettiin henkilökohtaista palvelua, ja matkat ostettiin matkatoimistosta. Tehtaissa ammattilaiset rakensivat tuotteita omin käsin, ja tietosanakirja oli tärkeä lahja nuorelle.

Nyt teknologia on rynnistänyt myös aiemmin hyvin ihmiskeskeiselle alalle eli kirjoittamiseen. Tekoäly on tehokas työkalu suurten tietoaineistojen muokkaamisessa ihmiselle ymmärrettävään muotoon. Monien tekstityyppien tuottamisessa automatisaatio on hyvinkin toimiva menetelmä. Meistä moni on lukenut tekoälyn tuottamaa tekstiä erottamatta sitä ihmisen kirjoittamasta.

Mielenkiintoisia kehityksen kannalta ovat ammatit, jotka perustuvat tekstin tuottamiseen. Journalistit, mainosnikkarit ja kirjailijat joutuvat jo tällä hetkellä miettimään omaa suhdettaan tekoälyyn; onko se työkalu, kilpailija vai jotain nopeasti katoavaa, josta ei tarvitse välittää?

Asia on hyvin ajankohtainen kaikilla koulutusasteilla. Kouluissa yksi tärkeä tapa arvioida osaamista perustuu oppijan palauttamiin teksteihin. Erilaiset harjoitusraportit ja opinnäytetyöt muodostavat polun oppijoiden etenemiselle koulutuksesta ja tutkintoasteelta toiseen. Mitä opettajan tulee arvioida, jos oppija palauttaa tekoälyn virheettömästi kirjoitettaman tekstin pyydetystä aiheesta?

Me Turun ammattikorkeakoulussa ennakoimme kehitystä jo viime vuonna julkaisemalla uudet opinnäytetyöohjeet. Niissä erotetaan

aiempaa selkeämmin kaksi asiaa: varsinainen työ, joka tehdään opin näyttämiseksi (lyhyesti: opinnäytetyö) ja raportti, joka tehdystä työstä kirjoitetaan.

Ammattikorkeakoulussa opinnäytetyöt liittyvät tyypillisesti konkreettisen osaamisen näyttämiseen: tuotteen suunnitteluun tai toteutukseen, projektiin tai taiteelliseen esitykseen. Raportin tehtävänä on kuvata mitä konkreettista on tehty ja miksi asia on toteutettu valitulla tavalla. Arvioinnissa keskitytään siihen, onko tehty työ tuottanut lisäarvoa toimeksiantajalleen ja miten hyvin se on toteutettu.

Teknologista kehitystä vastaan on vaikeaa kamppailla. Meidän kannattaa hyväksyä tilanne ja miettiä, miten se tulee muuttamaan aloja, joille opiskelijamme valmistuvat. Tekoäly on hyvä apulainen, mutta ainakaan vielä en haluaisi sitä johtajan rooliin yhteiskunnassamme.

Kirjoittaja on Turun ammattikorkeakoulun rehtori.